ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Կ. Պոլսոյ եւ Քէ գաւառաց համար	
Տարեկան	7 մէճիտ
Վեցամսեայ	3 ½ »
Եռամսեայ	2 »
Օտար երկիրներու համար	40 ֆր.
Վեցամսեայ	20 »
Եռամսեայ	10 »

Գրութեանց Ձախքը մեզ վրայ, բաց ի Ծանր Լօքալէն։

Դրամի ընդունելէն փոստային ծոռլ կ'ըսկսի 15 զրուշի փուլն 100 զրուշի հաշուով։

Նամակները-ի'ուղղուին առ ՏԷՐ ԵՒ ՏՆՕՐԷՆՆ
38, Պապը Ալի Ճատէսի, Կ. Պոլիս։

ՔՍԱՆ ՓԱՐԱ

ԲԻԶԱՆԴԻՈՆ

ՀԱՅԱԹԵՐԹ ԱՄԵՆՕՐԵԱՅ

ԱԶԳԱՅԻՆ, ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ, ԳՐԱԿԱՆ, ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԵՒ ԳԻՏԱԿԱՆ

ՏԷՐ ԵՒ ՏՆՕՐԷՆ
ԲԻԶԱՆԴ ՔԻԶԵՒԱՆ

"پوزانتیون"
ارمنیه یوی سیاسی غزه
صاحب امتیاز ومدیر مسؤل
وزانت کچیان
دائره مخصوصه دده

PUZANTION
Journal Arménien Quotidien,
Politique, Financier et Littéraire
Directeur–Propriétaire
PUZANT KÉTCHIAN
Bab Aali Djaddéssi, No. 38.
CONSTANTINOPLE

ՔՍԱՆ ՓԱՐԱ

Ա. ՏԱՐԻ Թիւ 154 | ԵՐԿՈՒՇԱԲԹԻ 1897 ՄԱՅԻՍ 5/17 | 15 ՉԻԼՀԷՃՃԷ 1314. | 5 ՄԱՅԻՍ 1313 | Ա. ՏԱՐԻ Թիւ 154

ԶՈՐԲՈՐԴ ԵՐԵՍԸ

Նիհոց առաւոտեան պատճառաւ, մաս մը բան լրագրոյս այս աւուր Թուան Զորբորդ Երեսը դրուած է։

Կ. ՊՈԼԻՍ, 5/17 ՄԱՅԻՍ, 1897

ԽՄԲԱԳՐԱԿԱՆՔ

ԱՏԱԲԱԶԱՐԻ ՀԱՅՈՑ ԿԵԱՆՔԻՆ

Վերջին օրերս լրագրոյս մէջ Ատեպազարի ազգայնոց գործերուն վրայ հրատարակուած կարգ մը տեղեկութիւնք ուշադրութիւն կ'հրաւիրեն այս համակրելի հասարակութեան արդի վիճակին վրայ։ Ատեպազարցիք գործնականապէս հասկցած են ուսման օգուտն, և անոր համար չատ կ'հետաքրքրին իրենց գպրոցներուն վիճակին։ Ատեպազարէ մեզ ուղղուած թղթակցութիւնք մեծ մասամբ կրթականգործով զբաղուած են։ Ոչ մէկ քաղաքէ այնքան տարբեր տարբեր գրողներ կ'տեսնենք որքան Ատեպազարէ։ Ի կրթական գործն հոն ամուլ եղած չէ և ընթերցասիրութիւնը բաւական զօհացուցիչ վիճակի մէջ է։ Ատենները չենք մոռնար թէ Նիկոմիդիոյ Թեմական կեդրոնէն օրքան կամուր ունէին իրենց զպրոցական գործերը, բայց հիմա կ'տեսնենք որ բաւական վարժուած են անկախօրէն խոզդնալու իրենց խնդրոց ու բարոյական պէտքերուն վրայ։ Ասոր պատճառն, ըստ մեզ, այն է որ գործնական փորձով ըմբռնած են սերտ յարակցութիւնն որ կայ ուսման և ապրուստի միջեւ։ Լոկ վարդապետականներն, տեսակցելով նին սիրահար գրողները, մեր մէջ, միշտ չատացած են թէ ուսումը լոկ իսեր ուզման պէտք է ծառայելէ ժողովրդին մէջ։ Քանիներն անդամ ապրուստի և գոյութեան հիմնաւորութիւնէ։ Իրաւ ալ կատարեալ մարդ ըլլալու համար չկայ բան մը այնքան կարեւոր որքան իմացած կան մշակութեան չափ մը։ Բայց ժողովրդին մէջին և օրտին վրայ ազդելու համար, չկայ ապացոյց մը աւելի վճռական, աւելի գործնական, քան ցոյց տալ թէ ուսումն ապրուստի կ'հետեւապէս գոյութեան խնդիր մ'ալ է իրեն համար։ Ատեպազարի Հայերուն չերամագործութեան և երկրագործութեան համար ուսումը, նոյն իսկ լիզուագիտութիւնն անոնկ մի իկական օգուտ մ'ընծեռած են։ Ու կ'զգան թէ որքան աւելի ուսեալ գաւիներ հասկցին, իրենց տապալած գործերուն համար այնքան աւելի նպաստ կարող են ակնկալել երկրագործութիւնն և արհեստագործութիւնն։ Որքան մեղջոցներ, ապարեզներ ուխին տակաւին որոց տիրանալու համար Մեսթեան գպրոցներն ալ չեն բաւեր։ Պարոյն ի վերջոյ տահկանուած է արհեստարանին, գործանոցին, աշխատանոցին ալ օգնութեան դարու։

Եւ յիսոյ Ատեպազարի մէջ լրան անելիք, բայց արդիւնաւոր մրցում մը կայ ընդ մէջ Ազգ. եկեղեցին գաւիներուն և հայ-ուսեալ արանական հասարակութեան։ Բողոքականներն հոն այլ և այլ յարանուանութիւններով երեւցան։ Իրենց մէջ մինչեւ իսկ «միաբանութ» կան եղեր որոց մին անցեալ օր վախճանած պահուն Ս. Երրորդութիւնը դասանելով միւսներ է։ Բայց Բողոքականութեան դանազան յարանուանութիւններուն իրարու աւելի կամ նուազ անհամաձայն վարդապետութիւններուն զանազանութիւնը չէ որ այնքան կտրած է ազգային միաբանութեան առջեւ՝ որքան անոնց յարաժամ ընծեռած մեկնի կ'ծախանին։ Եւ հապա մը կամ հանգերը թէ ազիքան դրամով ինչ օգտակար բաներ չեն ըլլար։ Անշուշտ բայց ժամանցին, գրօսանքին ալ կեանքի պէտքերէն մէկն է։ Ղազար վիրջնինք. շատ շատ բայց տեղը բան մը պէտք է դնենք։ Ա՛յս է խնդիրը։ Եւ այս խնդրոյ վրայ կ'ապրժէ որ մի քանի խօսք ալ ուրիշ առիթ մ'ըսենք։

ՄՇՈՑ Ս. ԿԱՐԱՊԵՏ-ՎԱՆԵՑԻՆ

Տեսանօրեայ ձմեռային դժնդակ ճամբորդութենէ մը վերջ Բիւրէն կը հասնիմ մայրավանք – վեհասանն, ճիշդ Նոր Տարւոյ երկրորդ օրը։ Վանքին Պատ. Մինասեանն, որուն հետ կանխաւ ծանօթանալու առիթն ունեցած էի արդէն, զիս ամենօք ողջունելով։ Մշոյ և Վանորէից ընդհանուր Վեհասիր — Առաջնորդի վոխանորդ Տ. Վարդան Հայր Թեմական այցելութեան եւած ըլլալով՝ Մինդեան Սր. ուսերէն մէկ վանքն անցընելու եկած էր, վանական կարգ մը գործերու ալ անհետաձգելի անհրաժեշտութեան ընելու պատակաւ։

Տիրող անտեսական տագնապին պատճառաւ, ինչպէս Բէ–ազարիների ընթերցողք գիտեն, այս հոչակաւոր վանքն այժմ արգահատելի կացութեան մը մէջ կ'գտնուի։ Երկու երեք տարիէ ի վեր ուխտաւորը չկայ. ուստի և նուէրները ընդհանրին պակասած են։ Քսել տարիներ, Խուսէին, Բաղէշէն, Բիլիճէ, Մուշէն և չիմակայ գաւառակներէն. եկամտից ազդիւրը ցամքած է իսպառ։ Իրաց այս կացութեամբ, վանքն այժմ 7–800 օսմ. ոսկւոյ պարտուց ներքեւ կ'ճնշուի։ Վանքին հարստային պաշը վերջին երկրաշարժի քանդումներէն բաւական ձեղքուած է։ Ուխտաւորներու յատուկ մնակարներէն մի քանին և վարժարանի տասնեակներ անուանուած մասն՝ պատ են քայքայիլ, եթէ՝ որ բաւական վերստին չվարտուին և գպրոցի կարիք չունենան։ Մենք տեսանք և գպրոցի դասարանները, որոնց մէջ կը հանդիպէին ոչ միայն տղայ հասակի աշակերտներ, այլ և մեծ տղաներ, որոնք ամենայն ուշադրութեամբ կը հետեւէին Վարդապետի դասաւանդութեան։ Ուրախալի երեւոյթ մ'է այս։ Ուրախալի է յայտնել միւս կողմէ որ Մշոյ չորսական ուրիշ վանքերու՝ Ս. Առաքելոց, Ս. Յովհաննու, Մատնավանուց անուանական վիճակը բաղդատաբար չատ աւելի լաւ է։ Թէ՛ Ս. Յովհաննու և թէ՛ Ս. Առաքելոց վանքերուն մէջ կան ժառանգաւորաց վարժարաններ 20—25 աշակերտներով և մէկմէկ ուսուցչով։ Ս. Կարապետի երբեմնի բազեկարդ վարժարանն ունի հիմա 13 աւանդող եւ մէկ ուսուցիչ։ Հաւատալի աղբիւրներէ առնուած տեղեկութեանց նայելով՝ վարժարանք նախանձելի վիճակ մը չունին։ Ս. Կարապետի վանքն անխուսափելի կործանումէ մը, քայքայումէ մ'ազատելու համար անվիճելական նպաստներու կ'կարօտի։ Պարտքերը վճարելու եւ ինքզինքը չտկելու համար 1000 ոսկւոյ անվիճական պէտք կ'զգացուի հիմնարկուէ։ Թէ՛ Ս. Հայրապետն եւ թէ՛ Ս. Պարթամեանց Հայրն՝ հաւատացեալ ամէնէն սիրելագոյն այս հոչակաւոր վանքին մասին ըլլալով՝ մեծ յոյս և վստահութիւն ունինք իրենց վրայ՝ որ վանքին արդի տխուր կացութեան վրայ արգահատելով՝ իրենք պիտի բարեհաճին նախաձեռնութիւն ընել թէ՛ վերստին ազգային միաբանական ոգիով վանքը կենդանացնելու և թէ՛ անոր ներկայ տխուր վիճակէն ազատելու։ Միւս կողմանէ Տ. Վարդան Հայր Սբ. մանաւանդ ինքբերով մը դիմում ընելով Մշոյ Վանք. կառավարչին՝ նպաստ խնդրած է կայսկառավարութենէն, որուն բարձր պատասխանութիւնը վայելած է գարերէ ի վեր, մերթ ընդ մերթ նպաստներ ալ ընդունելով։

* * * Ծեռապոյ տողերը վանքին միաբանութեան նկատմամբ կ'յանձնեմ իմ կարծեօք վանքին ծանքերը կարելի է պակսեցնել զիւղատնտեսութեամբ և երկրագործութեամբ, եթէ գործադրութեան դրուին յետագայ ձեռաջարկներս, որոց համար քիչ զոհողութիւն հարկաւոր է։

Քանի որ վանքն ունի առատ ջուր և արգասաբեր հողկարելի է ունենալ վանքին չրջակայքն ալ երկու ապահակներուն, փականերուն մէջ ալ։ 1. — Բանջարանոցներ, որոցմով չատ սիրտ թեթեւնայ ժամանակաւոր դըժբախտութեանց, յանկարծական պատահարներու (երաչտութիւն, սով, երկրաշարժ և այլն) դիպուածով։ 2. Այս միջոցին պատահած ազէտն ծանօթ, հազար գործաւորներ կ'ունենայ պիտի չանայ և պիտի անհետանայ զժգոհութեան հետ, ուղղամտութեան, զգոյշ ծանրութեան և վստահութեան գաւիներ ընդունելի կ'ըլլան։ Ազգատանքը պէտք է չանայ միանգամայն տրամադրելի գրամ ունենալ իր ձեռքի տակ, առանց գրկած ըլլալու։ Ասկից պիտի կազմէ իր գրամագլուխն, որով կարենայ ընդարձակել իր պարտականութեանց անջրպետը։ Ազգատանքը համաթաւս է ինչպէս Թաղ. Մորճրդի նաև հարիւր թեան։ Հաշիւները պէտք է ըլլան օրինաւոր ֆոնտիրոյ ներքեւ։ Ազգատանքն տեւ փոքր գիւղերու մէջ իսկ պէտք է հաստատել գոյն մարդասիրարար, ո՛ւր ուրեք և ըլլայ։ Ազգատանքի մը համար երբեք լուծուելու հարկին մէջ գտնուի — թէ՛ պէտք բնաւ պէտք չէ պատահի — իր ունեցած բոլոր գոյքը Թաղ. Մորճրդին յանձնելու պարտաւոր է միշտ։ Թաղ. Մորճրդոյ իրաւասութեան մէջ է Ազգատանքին անդամ մը հրաժարեցնել կամ հաստատել, տակաւին ժողովը լուծել, անոն ուրիշներ հաստատելու համար, այն տանեն կ'ընտրելու զնդծում տեսնէ։ Նիկոմիդիոյ Թաղ. Մորճրդին ու Ազգատանքին կրնան այս տեղացոց համար հաստատութիւն գոյացնել և հաշտ ընթացքով, ապագին պահանջումներ բառնալով մէջտեղէն։ Ց. Բաղդասարեան

ՈՐԲԵՐՈՒՆ ՀԱՄԱՐ ԱՌԱՋԱՐԿ ՄԸ

Անանք որ որբերուն համար Պատրաստական Երջակարանը լսեցին, և անանք որ ամէն օր կ'կարդան Բիզանդիոնի թերթերը, կ'մտրնին անշուշտ թէ ի'նչպէս պիտի խնամուին սա որբերը։ կ'հաւատամ թէ ամէն ոք, տեղագէ հայ համայնքը անգրաղարձած է այս խնդրոյն վրայ, և թէ չատերը մեծամեծ բաներ ընելու յօժարութիւն ունին։ Բայց կ'խորհիմ թէ մեր այս բարեյօժարութիւնը կրնայ մեր չկոչած պատասխն ինչ պատասխ նուիրել տալ որբերուն։ Ահա խնդրոյն լուծման համար պարզ ծրագիր մը։ Այո՛, մեր յիսուն պատուէն մեկ պատուը բաւական է քանի մը հազար որբեր սնուցանելու։ Ազ ալ բա՞ն է, ըսէք թեթեւ։ Շատ քիչ բան արդարեւ, և այս գոհողութիւնը կրնանք ընել առանց քան մը զգալու։ լաւ, որբերն ալ այս քիչկ մը բանը միայն կ'պահանջեն մենէ։ Ա՛յո՛ւսի միայն։ այո՛, այսչափ։ Հաւնա այնչափ պարզ է որ գիւրաւ կ'հասկցուի։ Ինձ պարզնք թէ կ. Պոլիս, և իր մօտակայ քաղաքները՝ Պրուսա, Իզմիտ, Ատաբազար, Իզմիր, Խարբէտ, Ա.Դիարպեքիր, Թէքիրտաղ, իրենց չատ կից գիւղերով 100,000էն աւելի հայ բնակիչ ունենան։ Մեր այս ազգակիցները բաղդատաբար նուազ անհատական ապահոյի մասնաւոր են և գոնէ իրենց ընտանիքները լրտիւ մէկ սեղանի չուրջը բոլորած տեսնելու երջանկութիւնը կ'վայելեն։ Մէն մի անհատ

ունենալ ի նպաստ վանքին հանգանակութիւն մը բանալու և այս ազդակի վիճակէն ազատելու։ Միւս կողմանէ Տ. Վարդան Հայր Սբ. մանաւանդ ինքբերով մը դիմում ընելով Մշոյ Վանք. կառավարչին՝ նպաստ խնդրած է կայսկառավարութենէն, որուն բարձր պատասխանութիւնը վայելած է գարերէ ի վեր, մերթ ընդ մերթ նպաստներ ալ ընդունելով։

* * * Ծեռապոյ տողերը վանքին Միաբանութեան նկատմամբ կ'յանձնեմ իմ կարծեօք վանքին ծանքերը կարելի է պակսեցնել զիւղատնտեսութեամբ և երկրագործութեամբ, եթէ գործադրութեան դրուին յետագայ ձեռաջարկներս, որոց համար քիչ զոհողութիւն հարկաւոր է։

Քանի որ վանքն ունի առատ ջուր և արգասաբեր հողկարելի է ունենալ վանքին չրջակայքն ալ երկու ապահակներուն, փականերուն մէջ ալ։ 1. — Բանջարանոցներ, որոցմով չատ սիրտ թեթեւնայ ժամանակաւոր դըժբախտութեանց, յանկարծական պատահարներու (երաչտութիւն, սով, երկրաշարժ և այլն) դիպուածով։ 2. Այս միջոցին պատահած ազէտն ծանօթ, հազար գործաւորներ կ'ունենայ պիտի չանայ և պիտի անհետանայ զժգոհութեան հետ, ուղղամտութեան, զգոյշ ծանրութեան և վստահութեան գաւիներ ընդունելի կ'ըլլան։ Ազգատանքը պէտք է չանայ միանգամայն տրամադրելի գրամ ունենալ իր ձեռքի տակ, առանց գրկած ըլլալու։ Ասկից պիտի կազմէ իր գրամագլուխն, որով կարենայ ընդարձակել իր պարտականութեանց անջրպետը։ Ազգատանքը համաթաւս է ինչպէս Թաղ. Մորճրդին նաև հարիւր թեան։ Հաշիւները պէտք է ըլլան օրինաւոր ֆոնտիրոյ ներքեւ։ Ազգատանքն տեւ փոքր գիւղերու մէջ իսկ պէտք է հաստատել գոյն մարդասիրարար, ո՛ւր ուրեք և ըլլայ։ Ազգատանքի մը համար երբեք լուծուելու հարկին մէջ գտնուի — թէ՛ պէտք բնաւ պէտք չէ պատահի — իր ունեցած բոլոր գոյքը Թաղ. Մորճրդին յանձնելու պարտաւոր է միշտ։ Թաղ. Մորճրդոյ իրաւասութեան մէջ է Ազգատանքին անդամ մը հրաժարեցնել կամ հաստատել, տակաւին ժողովը լուծել, անոն ուրիշներ հաստատելու համար, այն տանեն կ'ընտրելու զնդծում տեսնէ։ Նիկոմիդիոյ Թաղ. Մորճրդին ու Ազգատանքին կրնան այս տեղացոց համար հաստատութիւն գոյացնել և հաշտ ընթացքով, ապագին պահանջումներ բառնալով մէջտեղէն։ Ց. Բաղդասարեան

ՈՐԲԵՐՈՒՆ ՀԱՄԱՐ ԱՌԱՋԱՐԿ ՄԸ

Անանք որ որբերուն համար Պատրաստական Երջակարանը լսեցին, և անանք որ ամէն օր կ'կարդան Բիզանդիոնի թերթերը, կ'մտրնին անշուշտ թէ ի'նչպէս պիտի խնամուին սա որբերը։ կ'հաւատամ թէ ամէն ոք, տեղագէ հայ համայնքը անգրաղարձած է այս խնդրոյն վրայ, և թէ չատերը մեծամեծ բաներ ընելու յօժարութիւն ունին։ Բայց կ'խորհիմ թէ մեր այս բարեյօժարութիւնը կրնայ մեր չկոչած պատասխն ինչ պատասխ նուիրել տալ որբերուն։ Ահա խնդրոյն լուծման համար պարզ ծրագիր մը։ Այո՛, մեր յիսուն պատուէն մեկ պատուը բաւական է քանի մը հազար որբեր սնուցանելու։ Ազ ալ բա՞ն է, ըսէք թեթեւ։ Շատ քիչ բան արդարեւ, և այս գոհողութիւնը կրնանք ընել առանց քան մը զգալու։ լաւ, որբերն ալ այս քիչկ մը բանը միայն կ'պահանջեն մենէ։ Ա՛յսչափ միայն։ այո՛, այսչափ։ Հաւնա այնչափ պարզ է որ գիւրաւ կ'հասկցուի։ Ինձ պարզնք թէ կ. Պոլիս, և իր մօտակայ քաղաքները՝ Պրուսա, Իզմիտ, Ատաբազար, Իզմիր, Խարբէտ, Ա.Դիարպեքիր, Թէքիրտաղ, իրենց չատ կից գիւղերով 100,000էն աւելի հայ բնակիչ ունենան։ Մեր այս ազգակիցները բաղդատաբար նուազ անհատական ապահոյի մասնաւոր են և գոնէ իրենց ընտանիքները լրտիւ մէկ սեղանի չուրջը բոլորած տեսնելու երջանկութիւնը կ'վայելեն։ Մէն մի անհատ

ՆՊԱՍՏԻ ԳՈՐԾԸ

Տեղական Պիտեթի մը սկսալ գործադրութեան մասին, չփոթելով զանազան նպաստամատոյցներու հետ։ Բաւական ժամանակէ ի վեր Բերայի Ազգատանքին դրամագլուխն պիտի չանայ և պիտի անհետանայ զժգոհութեան հետ, ուղղամտութեան, զգոյշ ծանրութեան և վստահութեան գաւիներ ընդունելի կ'ըլլան։ Ազգատանքը պէտք է չանայ միանգամայն տրամադրելի գրամ ունենալ իր ձեռքի տակ, առանց գրկած ըլլալու։ Ասկից պիտի կազմէ իր գրամագլուխն, որով կարենայ ընդարձակել իր պարտականութեանց անջրպետը։ Ազգատանքը համաթաւս է ինչպէս Թաղ. Մորճրդին նաև հարիւր թեան։ Հաշիւները պէտք է ըլլան օրինաւոր ֆոնտիրոյ ներքեւ։ Ազգատանքն տեւ փոքր գիւղերու մէջ իսկ պէտք է հաստատել գոյն մարդասիրարար, ո՛ւր ուրեք և ըլլայ։ Ազգատանքի մը համար երբեք լուծուելու հարկին մէջ գտնուի — թէ՛ պէտք բնաւ պէտք չէ պատահի — իր ունեցած բոլոր գոյքը Թաղ. Մորճրդին յանձնելու պարտաւոր է միշտ։ Թաղ. Մորճրդոյ իրաւասութեան մէջ է Ազգատանքին անդամ մը հրաժարեցնել կամ հաստատել, տակաւին ժողովը լուծել, անոն ուրիշներ հաստատելու համար, այն տանեն կ'ընտրելու զնդծում տեսնէ։ Նիկոմիդիոյ Թաղ. Մորճրդին ու Ազգատանքին կրնան այս տեղացոց համար հաստատութիւն գոյացնել և հաշտ ընթացքով, ապագին պահանջումներ բառնալով մէջտեղէն։ Ց. Բաղդասարեան

Նախ քանք թէ Ազգատանքը Թաղ. Մորճրդին օժանդակ մարմին մ'է պատասխանատու անոր։ Ազգատանքի հաստիքի աղբիւրներ են հետեւեալները որոնք կ'հատա-

Տեղական Պիտեթի մը սկսալ գործադրութեան մասին, չփոթելով զանազան նպաստամատոյցներու հետ։ Բաւական ժամանակէ ի վեր Բերայի Ազգատանքին դրամագլուխն պիտի չանայ և պիտի անհետանայ զժգոհութեան հետ, ուղղամտութեան, զգոյշ ծանրութեան և վստահութեան գաւիներ ընդունելի կ'ըլլան։ Ազգատանքը պէտք է չանայ միանգամայն տրամադրելի գրամ ունենալ իր ձեռքի տակ, առանց գրկած ըլլալու։ Ասկից պիտի կազմէ իր գրամագլուխն, որով կարենայ ընդարձակել իր պարտականութեանց անջրպետը։ Ազգատանքը համաթաւս է ինչպէս Թաղ. Մորճրդին նաև հարիւր թեան։ Հաշիւները պէտք է ըլլան օրինաւոր ֆոնտիրոյ ներքեւ։ Ազգատանքն տեւ փոքր գիւղերու մէջ իսկ պէտք է հաստատել գոյն մարդասիրարար, ո՛ւր ուրեք և ըլլայ։ Ազգատանքի մը համար երբեք լուծուելու հարկին մէջ գտնուի — թէ՛ պէտք բնաւ պէտք չէ պատահի — իր ունեցած բոլոր գոյքը Թաղ. Մորճրդին յանձնելու պարտաւոր է միշտ։ Թաղ. Մորճրդոյ իրաւասութեան մէջ է Ազգատանքին անդամ մը հրաժարեցնել կամ հաստատել, տակաւին ժողովը լուծել, անոն ուրիշներ հաստատելու համար, այն տանեն կ'ընտրելու զնդծում տեսնէ։ Նիկոմիդիոյ Թաղ. Մորճրդին ու Ազգատանքին կրնան այս տեղացոց համար հաստատութիւն գոյացնել և հաշտ ընթացքով, ապագին պահանջումներ բառնալով մէջտեղէն։ Ց. Բաղդասարեան

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՅԷՆ

ՀՐԱՏԱՐԱԿՉՈՒԹԻՒՆ ՄԱՐՏԻՆ ՊԱՐՈՆԵԱՆ ԵՒ ՀՈՍՏԻՆ

Տ. Ա. ՄԻՒՍԷՊԵԱՆ

Գրասենեակ՝ Պոլիս, Պերա, Ռիւ Ժան Փոլ 2 թիւ 2 ի դէմ Ֆրանսական Դեսպանատան։

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԺԱՄԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Ամսական վճարումն է 2 ֆրանք։ Տարեկան 28 ֆրանք։ Վեցամսեայ 15 ֆրանք։ Երեք ամսուան 8 ֆրանք։ Արտասահման տարեկան 30 ֆրանք։ Վեցամսեայ 16 ֆրանք։ Երեք ամսուան 9 ֆրանք։ Մէկ թիւը 40 փարա։ Հին թիւերէն ոչ մէկը կը ծախուի։ Յայտարարութեանց համար դիմել Հրատարակչատունը։

Ամսական վճարումն է 2 ֆրանք։ Տարեկան 28 ֆրանք։ Վեցամսեայ 15 ֆրանք։ Երեք ամսուան 8 ֆրանք։ Արտասահման տարեկան 30 ֆրանք։ Վեցամսեայ 16 ֆրանք։ Երեք ամսուան 9 ֆրանք։ Մէկ թիւը 40 փարա։ Հին թիւերէն ոչ մէկը կը ծախուի։ Յայտարարութեանց համար դիմել Հրատարակչատունը։

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԺԱՄԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ՀՐԱՏԱՐԱԿՉՈՒԹԻՒՆ ՄԱՐՏԻՆ ՊԱՐՈՆԵԱՆ ԵՒ ՀՈՍՏԻՆ

Տ. Ա. ՄԻՒՍԷՊԵԱՆ

Գրասենեակ՝ Պոլիս, Պերա, Ռիւ Ժան Փոլ 2 թիւ 2 ի դէմ Ֆրանսական Դեսպանատան։

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՅԷՆ

ՀԱՅՈՑ ԱԶԳԱՅԻՆ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ՕՐԱԹԵՐԹ

ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ ԱՌԱՒՕՏ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՐՑԸ ԵՒ ՄԵՐ ՊԱՐՏԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆԸ

Ամէն անգամ որ Հայկական հարցի մասին խօսք մը կ՚ըլլայ, ամէն անգամ որ Հայկական հարցի մասին գրուած մը կը կարդանք, ամէն անգամ որ Հայկական հարցի մասին մտածելու կ՚ըլլանք, մեր մտքին առջեւ կը ներկայանայ միշտ այս հարցին հետ կապուած մեր պարտաւորութիւնը։ Ինչ որ ալ ըլլայ մեր կարծիքը, ինչ որ ալ ըլլայ մեր համոզումը, ինչ որ ալ ըլլայ մեր ուզածը, մեր պարտաւորութիւնը միշտ նոյն է։ Մեր պարտաւորութիւնը կը կայանայ մեր ազգին ներկայ վիճակը ուղղակի ուսումնասիրելու մէջ, անոր ներկայ պայմանները ճշդելու մէջ, անոր ներկայ պահանջները գիտնալու մէջ, անոր ներկայ կարիքները զգալու մէջ։ Ինչ որ ալ ըլլայ մեր կարծիքը, ինչ որ ալ ըլլայ մեր համոզումը, ինչ որ ալ ըլլայ մեր ուզածը, մեր պարտաւորութիւնը միշտ նոյն է։ Մեր պարտաւորութիւնը կը կայանայ մեր ազգին ներկայ վիճակը ուղղակի ուսումնասիրելու մէջ, անոր ներկայ պայմանները ճշդելու մէջ, անոր ներկայ պահանջները գիտնալու մէջ, անոր ներկայ կարիքները զգալու մէջ։

Ամէն անգամ որ Հայկական հարցի մասին խօսք մը կ՚ըլլայ, ամէն անգամ որ Հայկական հարցի մասին գրուած մը կը կարդանք, ամէն անգամ որ Հայկական հարցի մասին մտածելու կ՚ըլլանք, մեր մտքին առջեւ կը ներկայանայ միշտ այս հարցին հետ կապուած մեր պարտաւորութիւնը։ Ինչ որ ալ ըլլայ մեր կարծիքը, ինչ որ ալ ըլլայ մեր համոզումը, ինչ որ ալ ըլլայ մեր ուզածը, մեր պարտաւորութիւնը միշտ նոյն է։ Մեր պարտաւորութիւնը կը կայանայ մեր ազգին ներկայ վիճակը ուղղակի ուսումնասիրելու մէջ, անոր ներկայ պայմանները ճշդելու մէջ, անոր ներկայ պահանջները գիտնալու մէջ, անոր ներկայ կարիքները զգալու մէջ։

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՐՑԸ ԵՒ ՄԵՐ ՊԱՐՏԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆԸ

Ամէն անգամ որ Հայկական հարցի մասին խօսք մը կ՚ըլլայ, ամէն անգամ որ Հայկական հարցի մասին գրուած մը կը կարդանք, ամէն անգամ որ Հայկական հարցի մասին մտածելու կ՚ըլլանք, մեր մտքին առջեւ կը ներկայանայ միշտ այս հարցին հետ կապուած մեր պարտաւորութիւնը

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՐՑԵՐ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՐՑԵՐ. — Տաթեւեցի վարդապետ Գրիգոր Ալիշանը, որ ծնած է 1820 թուին Նոր Նախիջեւանում, ուսանել է Վենետիկի Մխիթարեան միաբանութեան վանքում, ուր և ձեռնադրուել է քահանայ։ Ալիշանը հրատարակել է մի շարք գրքեր, որոնցից ամենանշանաւորներն են՝ «Հայկական Սիսուան», «Հայապատում», «Հայ-Վենետիկ», «Հայ-Ֆլորենտիա», «Հայ-Վենետիկ», «Հայ-Ֆրանկ», «Հայ-Վենետիկ», «Հայ-Ֆրանկ», «Հայ-Վենետիկ», «Հայ-Ֆրանկ

COMPAGNIE ROSSIA ASTPÉTERSBOURG

ՌՕՍԻԱ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

1881 Մարտ 20 ի կայս. Իրատեմով արտօնեալ
Ընկերութեան կեդրոնատեղին Բեթերպուրգ
Ընկերութեան ագարակը, Մեծ Մորսկայա 37
Ապահովագրութեանց ճիւղերը ՀՐԴԵՀ. — ԿԵՆԱՑ. —
ՓՈԽԱԴՐՈՒԹԻՒՆ. — ԱՐԿԱՆԻՔ.

Ընկ. դրամագլուխ ամբողջովին վճարուած	10,000,000 ֆր.
Երաշխաւորութեան գումար	67,000,000 »
1895 ի հաս յԼՔ	25,000,000 »
1881 էն ի վեր Ընկերութիւնը իր ապահովագրեալներուն վճարած է մօտ	100,000,000 »

Ընկերութեան գինիի ի Գ. Պոլիս — Գալաթիա, Բարաթլէն վրայ (Հին Մաւսաուսի պէղը) — Ընդհ. Դործակալ Թուրքիոյ համար ՓԻՈՏՕՐ ԲԻԶԻԼԼԻ

ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

Կ. ՊՈԼՍՈՅ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ՀՐԱՊԱՐԱԿԸ

ԱՐՄՏԻՒ.— Ցորեն.— Վերջացող շաբթուն ժամանեցին 7000 քիլէ, որուն 3000ը կակուղ Խարիզէ և 4000ը՝ կակուղ զանազան տեսակ Անատոլուս. Մախաւեցան 3000 քիլէ կակուղ Խարիզէ քիլէն 15¾ ղրչ.էն և 7000 զանազան տեսակ 15-16½էն։ Կարծր ցորենէն հասան ու ծախքացան՝ եւրոպայի համար օխան 27½-28 փարայէն. Աֆ եգիպտացորէն.— Աղէքսանդրիոյ համար 2000 պարկ ծախքացան օխան 17½ փարայէն։ Գարի.— Տեղական սպառման ծիրար 3000 քիլէ Դանուբ ծախաւեցաւ քիլէն 9-9½ ղրուշէն և 3000 քիլէ Անատոլուի տեսակ 8½էն։ Արտածման համար բնաւ գործ չեղաւ։ Վարսակ.— Եւրոպայի համար 40,000 օխա ծախաւեցաւ օխան 17-20 փարայէն։ Կաճ—ահ.— Թրիէսթէի համար 500 պարկ վաճառուեցան օխան 41 փարայէն։

ԱԼԻՒՐ.— Վերջացող շաբթուն ժամանեցին ու վաճառուեցան 2260 պարկ որոց 1300ն Օտեսա՝ պարկը 78-96 ղրչ.ի 300 Սամսուն՝ 55-57 ն 700 Սեվաստոպոլ և 60 Վաանա՝ 68 էն Բէօսաէնէճէ ու Իպրալի չհասաւ։

ԳԱՂԹԱՐԵՐԻ.— Շաբ. ժամանեցին 2800 պարկ Քրիէսթէ և 116 ռուսական։ Մախաւեցան 1200 Թրիէսթէ՝ կէնդիրէն 78-82 ղրուշէն և 116 ռուսական՝ 72 էն։ Խահ.— 750 պարկ ժամանեց ու 500 ծախաւեցաւ պարկը 6.50-7.25 օսմ. ոսկւոյ։ Պատրաստ կայ 8000 պարկ։ Բրինձ.— 1000 պարկ Ռանկուն ծախաւեցան պարկը 100 ղրուչէն։ Մէնթէրէական կաթսկ. Թանկութիւն տեսակ ծախաւեցաւ օխան 9½ ղրուչէն։ Մոմ.— Ժամանում չկայ։ 200 մնաւոր Ծուռնիլէ ծախաւեցաւ արտաւոր՝ 46½ ղրչ.էն և Նոյնչափ Սեղլէմ՝ 44էն։ Օսմանիլէ Դարձէ 45 ղրչ. մնաւոր և Պոմբոյ՝ 3¾ ղրչ. քիլօն։

ՄԵՏԱՂ.— Երկաթ.— Վերջացող շաբթուն 100 թոնօ ժամանեց. Կիրառութիւնը վաճառուած չեղաւ. հրաւարկին հանդարտ էր։ Պողպատի անագի, թիթեղի, պղինձի և գինկոյի վրայ գործ չեղաւ։

ԱԼԿՈԼ.— 86 տոկոս ժամանեցին և ծախաւեցան 49-50, 48-49 և 53-54 օխան մէկ սամ. ոսկւոյ։

ՀԱՆՔԱՄՈՒՒ.— Բազմութիւն տեսակէն 200 թոնօ ժամանեց։ Պատրաստ կայ Բարտին՝ 5000, Նիւքէզ՝ 15,600, Էքս յԷբ՝ 5000 և զանազան տեսակ՝ 2000։

ՄԱՆԻՖԱՔՈՒՐԱ.— Հրապարակի վրայ գործ չկար։ Մանաք.— Պուլկարիոյ և Արեւ. Բումէլիի համար խնդրանք չկար։ Մարմանի, կտաւի և ապառիկի համար կարեւոր գործ չեղաւ։

ԱՐՏԱՐԵԼԻ ՆԻՒԹԵՐ.— Թիֆթիկ.— 22 հակ պէյրաղար ծախաւեցաւ, օխան 18 ղրչ.էն և 30 Եօզղաթ 16½-16¾։ Բաղդ.— Գործ չկայ. Ի՛արմէ Ֆինոն 3-7⅞ ղրչ։ Բամպակ.— Ժամանեցին 40 հազար օխա Սկանդիլ և 20,000 Իզմիր։ Կ՛արժէ օխան 4.37½-4.25 ղրչ։ Մեպաս.— Այս շաբաթ բնաւ գործ չեղաւ. Չինեւ տեսակը կ՛արժէ օխան 90-130 ղրչ։ —Կապերաս.— Միշտ ծախաւում կայ, բայց վաճառում չըլլար։ Աֆիօնաց—12 մնաւոր ծախաւեցաւ օխան 124 ղրչ.էն։ Գաւիճ խէժ.— 44 մնաւոր Գեյսէրի, Նիկէհ, Եողհատ, սպիտակ, ծախաւեցաւ օխան 19½-22 ղրչ.էն, 20 Գեյսէրի, Եողհատ, գեղին 15⅝-16½էն։ Ա. տեսակ սպիտակ պատրաստ չկայ, իսկ Բ. տեսակէն 20 պարկ կայ և միւսներէն 1800։ Մահմուտիէ.— Օխան 60-200 ղրչ։ Սպէղ.— Օխան 12½-15½ ղրչ։ Գեղին Ճպրամ.— Օխան 19-19½։ Դեղին ճէհրէ.— Օխան 1½-3¾ ղրչ։ Գիպոր.— Օխան 5-5½ ղրչ։ Մորթ.—10,000 կտոր նապաստակի մորթ ծախաւեցաւ 105 կտորը 5½ մէտիտիէէնէ։ Ընչդ.— Օխան 48-50 փր։ Կաղին.—կէնդիրը՝ 95-96 ղրչ։ Ասղապակ.—կէնդիրը՝ 30-60 ղրչ։ Պոռոտ.—Նուշ՝ օխան 4-5½ ղրչ. Զամիշ՝ 20 փրէնէն 4½ ղրչ։ Բուշ՝ 1½-3¼ ղրչ։ Մասուխ.—Օխան 22-45 ղրչ։

«ԲԻԶԱՆԴԻՈՆ»Ի ԴԱՆՈՒԻՈՒԹԻՒՆԵՐԸ

Գործ փնտռող երիտասարդներուն, կամ ծնող մը ծանուցանել իրենց ըղդեներուն, բանական գիւղ մը տրուին Բիւզանդիոնի Մեսագրատան մէջ։ Ո՛չ միայն կարեւոր զեղչ ը՛ընծայենք այսպիսի ծանուցումներու գնայն վրայ, այլ և առաջարկութիւններուն պատասխաններն ընդունելու և հաղորդելու միջոցները կ՛ընծայենք։

ՓՐԵՍ. ԼԷՎԱՆՏ ԵՒ ԸՆԿ.

ՇՈՓԵՆԱՒԱԾԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Հիւբէռ-լի և Արե-Լէվ գիլէ- քաղող ղոգենաւեր

Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ
Վիքթորիան	10500	Թրաւիսան	3500
Սամէնեան	10500	Էմիլիէքըն	3500
Բէսարեան	10500	Բըրժիըն	3000
Լանքաստրիան	9000	Ալճէբրան	2500
Թիւտէլֆիա	9000	Ամասիան	3500
Գոլըմիան	8000	Ալճէհան	2500
Ճորճան	8000	Անատոլիան	2500
Պոսֆորեան	8000	Ալկաճըր	2500
Թիրմինիան	8000	Լէսպիան	2000
Թալէնիան	3700	Մինճօ	900
Վաղինիան	3700	Օրօրդօ	800
Թրամինիան	3700	Լիսպօն	800
Թապիան	3500		

Ապրանքի տէրերէն կը խնդրուի իրենց ապրանքն այլուր փոխադրելու կամ Գալաթիոյ մաքսատունն հանելու համար իրենց հրահանգը ղրկել չգթնաւին քանի մը ժամուան մէջ 24 ժամ առաջ։

Աւելի տեղեկութեանց համար դիմել առ. ԷՏՎԱՐ ԼԱՖՈՆԴԷՆ
Մէհէմէտ Ալի փաչա խան, թիւ 1
Գալաթիա

ՖԷՐՄԱՐ

ՇՈՓԵՆԱՒԱԾԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Հիւբէռ-լի և Սէ-Լէվէ գիլէ- քաղող ղոգենաւեր

Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ
Ուէսթֆիա	7718	Ալճէրիա	3574
Իտրուիա	7718	Մարաքօն	2403
Սէվիլիա	7391	Աղլաս	2393
Ուրանիա	7268	Սարաիտա	2166
Բաճելոնիա	5587	Թարիֆա	2246
Սէֆիլլանիա	5517	Բալմիրա	2144
Կալիա	4809	Թրինիտատ	1899
Սալիմա	4557	Մորոգգօ	1855
Ալէքզօ	2143	Պրինիչ Քուին	735
Քէտար	1876	Քարթիդեա	5598
Շէքսպիր	1614	Սիլվանիա	5598
Դաղլասթոնիա	4845	Քամպանիա	12950
Պոթինիա	4531	Լուքանիա	12950

Դիմել առ ԹՈՄԱՍ Զ. ՃՈՒԻ
գործակատար
Ալի քեհաիա խան, թիւ 4
Գալաթիա

ԻՒՆԻՕՆ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՀՐԴԵՀԻ ՃԻՒՂ
ՀԻՄՆԵԱԼ 1828

1828 L'UNION DE PARIS

ԿԵՆԱՑ ՃԻՒՂ
ՀԻՄՆԵԱԼ 1829

ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ Ի ՓԱՐԻԶ ՊԱՆԻ ՓՈՂՈՑ ԹԻՒ 15, ԻՒՐ ԱՊԱՀՈՎԱՆԻՒՆ ՄԷՋ

ՀՐԴԵՀԻ ՃԻՒՂ			ԿԵՆԱՑ ՃԻՒՂ		
Դրամագլուխ	Ֆր.	10,000,000	Դրամագլուխ	Ֆր.	10,000,000
Պահեստ	»	7,650,000	Պահեստ	»	104,500,000
Թղթապանակի մէջ	»	69,246,000	Ապահովագրութիւնք	»	250,000,000
Հասոյթ 1892 տարւոյ	»	16,000,000	Հասոյթ 1892 տարւոյ	»	17,750,000
Հաստուցած գնաս	»	176,000,000	Հաստուցած գնաս	»	65,000,000

Ընկերութեան դրամատունն է Օսմ. կայս. Պանքան։
Մանրամասնութեանց համար դիմել առ մանաւանդ Տնօրէն Տ. ՍԻՄՕՆ ՔԱՋՍԷՐԼԵԱՆ
Կ. Պոլիս, Գալաթա, Գարաքէօյ Եէնի-Խան Ա. յարկ։
Կենաց ճիւղին Տեսուչ, ՄԻՀՐԱՆ ՏԷՐ ՆԵՐՍԷՍԵԱՆ

THE LANCASHIRE INSURANCE COMPANY

ՀԻՄՆԱԿԱՆ Է 1852 ԻՆ

ԸՆԿԵՐԱԿԱՆ ԿԵՆԴՐՈՆԱՏԵՂԻՆ ԶԱՆԳԻՒԱ
Lancashire Insurance Buildings
Exchange Street Manchester

Դրամագլուխ 3,000,000 անգլ. ոսկի
Պահեստի գումար 1,511,280 »

ՀՐԴԵՀԻ ՃԻՒՂ

Ձրդհէհ դէմ ապահովագրութիւնն, ամէն տեսակ քարուկիր ու փայտաչէն կազմածներու վրայ, կահերու և ապրանքներու վրայ ևն., յայժ նպաստաւոր պայմաններով ու սակերով։

ԿԵՆԱՑԻ ՃԻՒՂ

Այս ընկերութիւնն յայժ բարձր ատհմանով կը ներկայացնէ բոլոր այն առաւելութիւնները զոր կրնան փափաքիլ կեանքերնին ապահովագրել ուզողները, ամրողջ կամ խառն՝ որոշ պայմանաժամով։

Նոր հանդոյած պայմանագրութիւնն ղրկուի։

Տիւելչական ապահովագիր անձնաթուղթ։

Առաջնոյ է ճապոնի և լահոյ տոնեպագրութիւն։

Ամէն տեղեկութեանց համար դիմել ընդհ. գործակալներուն, (Bond, Sellar and Co.) Պանա Սեղլէր և Ընկ. Բիւզիք թիւնել խան, Գալաթիա։

ՇՈՓԵՆԱՒԱԾԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՀԱՑԿԱԿԱՆ ԵՒ ՄԱՐՈՒԲԵԱՆ
Ն. ԲԱՖԲԼ ԵՒ ԸՆԿ.
Մարքէլլայէ և Պաւռա-Գէլ- լեռնաշղթայէ քանոնաւորապէս քաղող
Ա. կարգ 245 ֆրանք
Բ. » 175 »
Ո—ղղակի ե՛ւ արագ ուղեւորութիւն
Նաւղչէքի, ուղեւորութեան և այլ տեղեկութեանց համար
Դիմել առ գործակատար
ԹԻՄՈԹԷ ԲՐՈՒՍԻ
Մոմհանէ փողոց թիւ 1

ԱՒՐՈՂՋՈՒԹԻՒՆ—ՈՑԺ—ԿՈՐՈՎ

ՖՈՍՖՈՏԻՆ ՏՓՓ. ԼԱՒՐԻԻ.— Վերջին 25 տարուան մէջ ապացուցուած է թէ այս ՖՈՍՖՈՐՈՒԿԱՆ ՄԻԱՑ ԴԱՐՄԱՆ է ցաւոց գանազան, կատարելապէս բուժելու ուղղի հիւանդութիւններուն, անդամալուծութիւն, քնաւոթիւն, գառանցանք, առնական կարողութեան վաղահաս կորուստ, եւ ոյժերու կորուստէն յառաջ եկած ամէն գործարանական խանգարում։ Կը բուժէ գժուարամարսութիւն, Ղալային եւ արտի, լեարդի եւ երիկամանց հիւանդութիւններ, արեան չրջանի խանգարումներ, հիւծութիւն եւ ապառամը։ կը կատարէ ոյժերու կորուստն որ յառաջ եկած է ու եւ է պատճառէ։ Ջղային տկարութիւններու առ սոր հետեւանաց մէջ այս դեղին ազդուութիւնն անմիջական եւ միապէս է։ Մեկամաձոխութեան պատանիքը կ՛անհետանան հրաշալի արագութեամբ մը։ ՏՓՓ. ԼԱՒՐԻՒՐ ՖՈՍՖՈՏԻՆԸՆ Ջղային տկար եւ ուղեկ ջղային գոյացութիւն կը ստեղծէ, արեան մէջ մեծ անհլով հեղինքական ապրիւն ֆոսֆորն, որ ուղղին կեդրոնական գոյացութիւնն է։ Կորուստը կենդանացնէ մարդկային դրութեան մէջ, մարմնոյն եւ մտքին տալով առոյգ առողջութիւն, այնպէս որ կարելի է պարտականութիւններ կատարել վստահութեամբ և զոհունակութեամբ։ Ամսոյ մը կը զտէ և կը ճոխացնէ արիւնն եւ նոր ոյժ մը կուտայ ուղղին, ջղային դրութեան եւ մկանաց։ Վերանորոգիչ ազդեցութիւնը կը տեւեցնէ գործածման առաջին օրէն իսկ, մտաւոր կարողութենէն յաւելմամբ և բարօրութեան զգացմամբ այր վարժութիւնն հիւանդը չատնոյ կը կորնչնէ։ Մարսողութիւնը վերանորոգուած, ախորժակն հրաշալի կերպով կ՛ուելնայ։ Ալիք կանոնաւորապէս կը գործեն։ Դէմքը կը սկսի լնալ, չրմիութիւնը կը փոխարինի, աչքը չողայ, մարմնը պայծառ գոյն մը կառնու, մազերն այժ կը ստակնան։ Ջգուշացնէ Ճանաչութիւններէն։ Տքր. Լաւրի ՖՈՍՖՈՏԻՆԸ պարունակեալ է ամէն չիւղերուն մէջ որ քրիստեանան կառարտութեան դրոշմը կը կրնան սա բառերով **Dr. Lalor's Phosphodyne London England** վրան փորագրուած։ Այս դեղին յաջողութիւնն չատոյ բերած է բազմաթիւ վանգատուներ Ու ինասակար կեղծեր։ Մեծ եւ փոքրաքանակ կը վաճառուի Թրքերէն եւ Գալլերէնով նկարագրութիւն քով, Մ. ԷՏՄՈՒՆՏ ԳԱՐԻՒԱՆ, Անգլ. Ընդհանուր մեներանոց, Վոլվուտա պահականոցին քով, կալաթա-Շիւլլիի թրամվէյներու կայարանը, թիւ 95 եւ 97։

ՐԷՅՆՕԼՏԻ ԿՈՒԹ ՍԲԷՍԻՖԻՔ

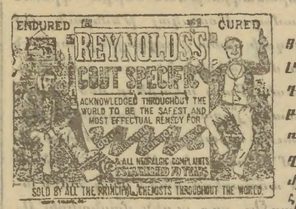

կը բուժէ կամ(ածը) յօդացաւերը, կողացաւն եւ չորոր ջղային ցաւերը։ Աչքերուի մէջ լաւագոյն դեղը ճանչցուած է կամուածի, յօգացաւի, կոշտացաւի դէմ։ Մէկ անգամ առնել բաւ է քանի մը ժամու մէջ դադրելու համար։ Մեծ թժիշկներ կ՛անձնարարեն զայն։ Լոնտոնի նշանաւոր Տրու Ծէյի կը գրէ «Քիչ մը աւելն Բէյնոլտի կոմիր Սբէսիֆիքը ապէր հիւանդներուս եւ զի փոխամ քանի որ միշտ լաւ արդիւնք տեսայ։ Կը հաստատեմ որ ասի չատ ազդեցիկ դեղ է։» ՀՐԱՒԱՆԳ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹԵԱՆ.— Պէտք է անօթի փորոյքը պատճէն ամպիոպատ առաջ ու ոսկրի խառնուրդի խմել զայն։ Սկսիլու է 40 կաթիլէ, որ միտայ հետեւեալ գիշերը 60ի բարձրանալ եւ այսպէս հետզհետէ մինչեւ 120ի։ Մեծ եւ փոքր քանակութեամբ ու չեչերով կը ծախուի մեր Թուրքիոյ տիրակ ներկայացուցչին Է. Տ. ՄՈՒՆՏ ԴԱՐՈՒՆԱՆԻ անպէտական ընդհանուր մերերանոցը, 95 եւ 97, Լիւլքէք Գալաթրըմ Վոյվոտա, Կալաթա-Շիւլլիի թրամվէյներու կայարանը, Պահականոցին քով։ ԾԱՆՕԹ.—Սոյն վաճառատան մէջ պատրաստ կը գտնուին նաեւ ամէն տեսակ անգլիական եւ ամերիկեան դեղեր։

ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ ԳՕՐԾ

ՑԱՆՑԱԽՈՐԸ

Ա.յս անդորձ տարաբաղդն, — ձիաոդ մը ամբոխին մէջ յանկարծ կը Հանդիպի անոր նմանները, — այս յուսահատ անցորդն ուրիչ մեկը չէր եթէ ոչ Քրեթիէն Ֆօրժան, նախկին երիտասարդ կալանաւորն, որ իր չամֆասուԹիւնէն ի վեր բաւ օրինի աղաւ արձակուած էր և չորս տարիէ ի վեր ԹշուառուԹիւնը կը քաշ- կռտէր Խարկի սպարհներուն վրայ։

Բայց ոչ ոք կրնայ ըսել, — ինչպէս ըսինք արդէն, — երկարատեւ ծանրութիւն, խոզանակագործութիւն և կոփանք իրար խառնուած, —, յանցաւոր կամ չբնալ մանկանց դաստիարակութեան անձերի գործ- ուԹիւնն, որ իր հեղինակները չատ մը պակասներու և կարիք ժպալուեցնիչ արժանի ըլլան հա- ւանարար չատեգոյն տեսակէն դ- ասական Թոքախտաւորն որ Սիմօն Պընուա կը կոչուէր և որ սիրած էր փոքրիկ կայանաւորը։

Ցորչափ ապրեցաւ այս գործա- սիրտ ու կարեկից օրհասականն, իր ապառած չունչով փչեց ու արծարծեց, ինչպէս ըսինք արդէն, այն պատուոյ պզտիկ բոցն որ գեռ կը պլպլար այս հէք տղուն հոգւոյն մէջ։ Բրեթիէն արդէն խնտուած էր, երբ կորնցուց այս Թան- կագին բարեկամն, և գեռ քանի մը տարի պիտի անցուներ գաղԹավայ- րին բարոյական կոյանոցին մէջ։ Բայց սիրոյն մեռնելն չկրցաւ կազդուս հսկած ըլլալ իր խղճին վրայ, առանց չափազանց պլեհ եղնելու, հասաւ իր ազատման Թուա- կանն։

Կը կարծէր Թէ իր դրամագլուխը միայն, — հաղիւ հարիւր ֆրանք, — պիտի առնար, վասն զի այնչափ միայն չհասած էր այնքան երկար ա- տեն փայտ ու ձար բանելով, և սա- կայն ասոր հակառակ խոզանակնե- րուն ու քերիչներուն գինը սուղ մ'ան- գամ չէր պակասած։ Բայց այս վըճ- ռական ժամուն, Սիմօն Պընուայի ազդեցութիւնը գարձեալ զգալի ե- ղաւ Բրեթիէնի ճակատագրին վը- րայ։ Հէք գաստիարակը, մեռնելէ առաջ, իր նախամեծար աչակերտին կտակած էր իր քաղը լանայութիւնն, իբր քան ոսկի, ինչպէս նաև իր ժա- մացոյցն։ Հին ձեւով ոսկեզօծ ծանր սոխ մը՝ զոր իր կատաղ երբեք ձեռքէ չհանել կ՛պատուիրէր հէք Քրի- տասարդին։ Ազատութիւնը չուսհցաւ եր։ վարչութիւնն իրեն յանձնից գումարն ու զոհարն։ Եւ իր Թը- չուառ ընկերներէն աւելի Բրչանիկ ըլլալով, զրեթէ մերկ և առանց ապ- րուստի չէր, երբ գաղԹավայրէն դուրս նետեցին զինքը։

Չինքը Բարիզ փոխադրող երրորդ կարգի վակոնին նստարանին վրայ, Բրեթիէն Ֆօրժան, վերջապէս ա- զատ, ձեռքերը կուրծքին վրայ խա- չաձեւ դրած և աչքերը փակերով, որպէս զի բան մը չխանգարէ իր խոր- հրդածութիւններն, ապագայ ծրա- գրերներ երկնից։ ԳաղԹավայրէն դուրս եկած առեն, իրեն տրուած էր վարպետի մը հասցէն որ զինքը պիտի գործածէր, և այս ալ բարի աչակերտին, նախկին «բանդ»ին եղած չնորհն մ'էր։ Բայց գիտէր գամ չէր պակասած։ Բայց այս վըճ- ռական ժամուն, Սիմօն Պընուայի ազդեցութիւնը գարձեալ զգալի ե- ղաւ Բրեթիէնի ճակատագրին վը- րայ։ Հէք գաստիարակը, մեռնելէ առաջ, իր նախամեծար աչակերտին կտակած էր իր քաղը լանայութիւնն, իբր քան ոսկի, ինչպէս նաև իր ժա- մացոյցն։ Հին ձեւով ոսկեզօծ ծանր սոխ մը՝ զոր իր կատաղ երբեք ձեռքէ չհանել կ՛պատուիրէր հէք Քրի- տասարդին։ Ազատութիւնը չուսհցաւ եր։ վարչութիւնն իրեն յանձնից գումարն ու զոհարն։ Եւ իր Թը- չուառ ընկերներէն աւելի Բրչանիկ ըլլալով, զրեթէ մերկ և առանց ապ- րուստի չէր, երբ գաղԹավայրէն դուրս նետեցին զինքը։

Չինքը Բարիզ փոխադրող երրորդ կարգի վակոնին նստարանին վրայ, Բրեթիէն Ֆօրժան, վերջապէս ա- զատ, ձեռքերը կուրծքին վրայ խա- չաձեւ դրած և աչքերը փակերով, որպէս զի բան մը չխանգարէ իր խոր- հրդածութիւններն, ապագայ ծրա- գրերներ երկնից։ ԳաղԹավայրէն դուրս եկած առեն, իրեն տրուած էր վարպետի մը հասցէն որ զինքը պիտի գործածէր, և այս ալ բարի աչակերտին, նախկին «բանդ»ին եղած չնորհն մ'էր։ Բայց գիտէր

ԹԱՐԳՄԱՆԵԼ Բ. ՅՕՎՍԱՓԵԱՆ